

Sagsnr.
2015 - 9865

Doknr.
298956

Dato
15-01-2016

Baggrundsnotat om evalueringen af socialtilsynet

Af den politiske aftale af 25. oktober 2012 om et nyt socialtilsyn fremgår, at der skal foretages en politisk opfølgning på socialtilsynsreformen efter to år. Da lov om socialtilsyn trådte i kraft den 1. januar 2014, skal den politiske opfølgning ske i foråret 2016.

Som et led i forberedelsen på den politiske opfølgning udarbejder Socialstyrelsen en evaluering af tilsynsreformen. Evalueringen følger en evalueringsplan, hvor evalueringsperioden er sat til fire år med afslutning den 1. januar 2018, og med en midtvejs-evaluering primo 2016. Midtvejsevalueringen, der indeholder de samme elementer som den endelige evaluering, kan således danne grundlag for den politiske opfølgning. Socialstyrelsen forventer, at midtvejsevalueringen som forudsat er færdig primo 2016.

Evalueringen

Evalueringen har til formål at give et grundlag for at kunne foretage en vurdering af, om formålet med tilsynsreformen bliver opfyldt. Evalueringen er opdelt i seks devalueringer som er følgende:

1. Evaluering af implementeringen af tilsynsreformen
2. Evaluering af whistleblowerordningen
3. Evaluering af socialtilsynets bidrag til læring og udvikling i tilbuddene
4. Analyse og vurdering af udviklingen i kvaliteten i tilbuddene
5. Trivselsundersøgelse blandt anbragte børn og unge
6. Analyse af udviklingen i tilbudsstrukturen

Devaluering 1-2, 4 og 6 gennemføres af Socialstyrelsen. Devaluering 3 gennemføres af Ankestyrelsen. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd gennemfører devaluering 5.

Devaluering 1 omhandler implementeringen af tilsynsreformen. Der foretages en evaluering af socialtilsynenes forudsætninger for at løfte tilsynsopgaven og af, hvordan socialtilsynene varetager deres godkendelses- og tilsynsvirksomhed. I den forbindelse er fokus blandt andet på tilsynenes bemanning, ligesom også antallet af anvendte sanktioner, tilsynets sagsbehandlingstid og tilsynstakster evalueres.

Devaluering 2 er en evaluering af whistleblower-ordningen. Ordningen fremgår af socialtilsynslovens § 11 og medfører, at socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Devalueringen har blandt

andet fokus på antallet af henvendelser og på, hvilke reaktioner fra socialtilsynene henvendelserne har medført. Herudover er tilsynene blevet stillet en række spørgsmål, blandt andet om de vurderer, at henvendelserne giver dem oplysninger, de ellers ikke ville have fået.

Devaluering 3 omhandler socialtilsynets bidrag til kvalitetsudviklingen i tilbuddene. Det sker i form af en survey-undersøgelse foretaget af Ankestyrelsen. Undersøgelsen afdækker blandt andet, hvordan tilbuddene oplever, at socialtilsynene har bidraget til udvikling og læring i plejefamilier og sociale tilbud. Herudover undersøges det, om tilbuddene vurderer, at tilsynet fungerer bedre nu, hvor tilsynsopgaven er overtaget af socialtilsynene og om tilbuddene oplever, at tilsynet formår at skabe en god balance mellem kontrol og dialog.

Devaluering 4 omfatter en analyse af, om der er sket en forbedring af kvaliteten af den indsats, tilbuddene leverer til borgerne, som følge af tilsynsreformen. Analysen sker på baggrund af en måling foretaget af de enkelte socialtilsyn. Målingen er foretaget på baggrund af den kvalitetsmodel, tilsynene anvender i deres daglige tilsynsvirk-somhed. Kvaliteten af indsatsen bliver blandt andet bedømt ud fra tilbuddenes resulta-ter i forhold til borgernes uddannelse, beskæftigelse og netværk.

Devaluering 5 består i en trivselsundersøgelse blandt anbragte børn og unge. Triv-selsundersøgelsen gennemføres af SFI og gentages hvert andet år. Undersøgelsen måler på forholdene: Fritid, Venskaber, Voksenkontakt, Kontakt til familien, Skole-gang, Sundhed, Trivsel, Kendskab til egne rettigheder.

Devaluering 6 er en analyse af udviklingen af tilbudsstrukturen, der skal belyse, om tilbudsstrukturen ændrer sig i årene efter tilsynsreformen. Der ses i analysen blandt andet på, om der er visse typer tilbud, der i højere grad end andre ophører som følge af manglende godkendelse fra socialtilsynet.

Den politiske opfølgning

Evalueringen indgår som en del af forberedelserne til den politiske opfølgning, idet evalueringen kan være med til at kortlægge, om formålet med tilsynsreformen bliver opfyldt. Endvidere kan evalueringen bidrage til at belyse eventuelle uhensigtsmæssig-heder i lovgivning eller praksis, der bør ændres.